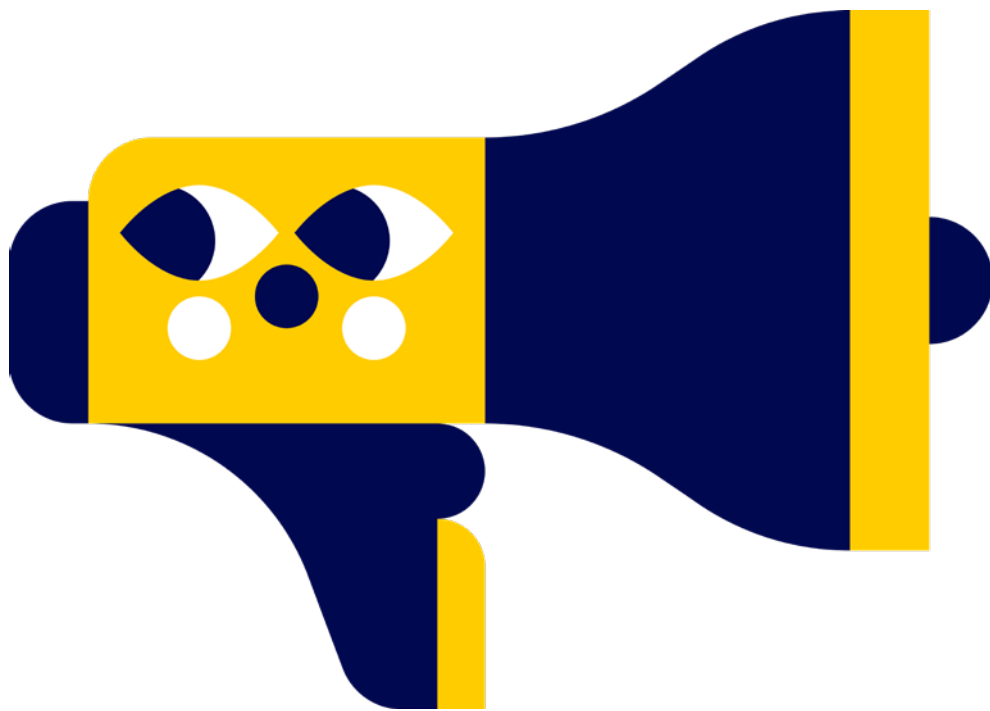

Verkiezingen **in de klas**

Educatief pakket
voor leerkrachten

Voor leerlingen van de tweede en derde graad secundair onderwijs

Inhoud

1. Doel van het lespakket	1
2. Aan de slag - methodieken	2
+ EDUboxen	3
+ Methodiek 1: Naar het schijnt	4
+ Methodiek 2: Politieke informatie op sociale media	6
+ Methodiek 3: Elke stem telt	10
+ Methodiek 4: Maak je eigen partij	12
Werkbladen leerlingen	14

Doel van het lespakket

In juni en oktober 2024 staan er lokale, provinciale, Vlaamse, federale én Europese verkiezingen op de planning. Politieke informatie zal de komende periode dan ook heel aanwezig zijn in het straatbeeld, in de traditionele media, maar zeker ook op sociale media. Dit educatief pakket wil jou helpen om je leerlingen klaar te stomen voor de verkiezingen: hoe kunnen ze de informatie beoordelen die ze te zien krijgen, welke technieken gebruiken politici om hen te overtuigen, hoe kunnen ze omgaan met meningsverschillen ...

Wat mag je verwachten?

Verkiezingen in de klas bestaat uit vier thema's met telkens één methodiek en één EDUbox om te gebruiken in de klas. Je kan zelf kiezen welke methodieken en EDUboxen je wil gebruiken.

De thema's die aan bod komen zijn:

- + Bronnenonderzoek en nepnieuws
- + Informatie en overtuiging op sociale media
- + Open dialoog en omgaan met meningsverschillen
- + Het politieke systeem in België

Meer weten?

Theoretische achtergrond en meer mediawijze informatie over de verkiezingen vind je terug in ons dossier verkiezingen via mediawijs.be/verkiezingen.

Deze methodieken zijn herwerkte versies van methodieken uit de pakketten Nieuwsmakers, Feitencheckers en Opiniemakers van Nieuws in de Klas.

Wil je graag een heel jaar lang aan de slag met nieuws, feiten en opinies? Neem dan een kijkje op mediawijs.be/nieuwsindeklas. Je vindt er lesmateriaal, challenges en veel meer!

Is jouw klas klaar voor een challenge over nieuws, feiten en opinies? We dagen je uit met maar liefst 3 challenges:

- 1ste graad:** Maak zelf nieuws zoals een echte nieuwsmaker.
- 2de graad:** Schuilt er een ware factchecker in je klas?
- 3de graad:** Laat jullie stem horen als een opiniemaker.

Aan de slag: methodieken

Methodieken over:

- + Bronnenonderzoek en nepnieuws
- + Informatie en overtuiging op sociale media
- + Open dialoog en omgaan met meningsverschillen
- + Het politieke systeem in België

EDUboxen

EDUbox is een educatief concept van VRT NWS om jongeren zelfstandig te laten kennismaken met een bepaald maatschappelijk thema. Alle EDUboxen nemen ongeveer twee lesuren in beslag en kan je terugvinden via mediawijs.be/toolsverkiezingen.

EDUbox Nepnieuws: jouw checklist bij misleidende informatie

Met de EDUbox Nepnieuws kruipen jongeren in de huid van een 'nepnieuwsdetectieve'. Ze krijgen tips en achtergrondinformatie om nepnieuws te ontmaskeren. Wat is nepnieuws? Waarom worden nepnieuws en andere vormen van misleidende informatie verspreid? En wat is deep fake? Via concrete voorbeelden, interactieve oefeningen, video's en discussie, leren de leerlingen kritisch om te gaan met informatie en krijgen ze het factchecken onder de knie.

EDUbox Overtuigen: over slogans, politieke communicatie en propaganda

Met de EDUbox Overtuigen leren leerlingen al doende hoe ze overtuigd worden, welke technieken daarvoor gebruikt worden en dat dat zowel positief als negatief kan zijn. Ze creëren ook hun eigen poster met slogan om anderen te overtuigen van hun boodschap.

EDUbox Wereldbeeld: van idealen tot politieke visie

Met de EDUbox Wereldbeeld leren leerlingen over verschillende idealen en ideologieën. Die verschillende idealen kunnen leiden tot meerstemmigheid maar ook tot conflict. Dat is in politiek niet anders. Hoe kan je toch nog door één deur en hoe kunnen we goed samenleven als je idealen zo verschillend zijn? Dat komen de leerlingen te weten via een rollenspel in de EDUbox Ideologie.

EDUbox Politiek: van jouw stem tot ons beleid

De EDUbox Politiek wil jongeren inzicht geven in hoe beslissingen tot stand komen. Hoe overtuig je mensen van je ideeën en hoe krijg je ze gerealiseerd? Welke stappen bestaan er om van een idee tot een beleid te komen? Door jongeren te vragen naar wat hen bezighoudt en welke ideeën ze hebben voor de toekomst, leert deze EDUbox hun hoe deze ideeën tot stand kunnen komen via politiek.

Methodiek 1: Naar het schijnt

Doel

- + Leerlingen leren hoe ze op zoek moeten gaan naar correcte bronnen en hoe ze die kunnen controleren.

Benodigheden

- + Werkblad (pag. 15)
- + Eventueel een toestel met internetverbinding om iets op te zoeken

Tijd

40 min.

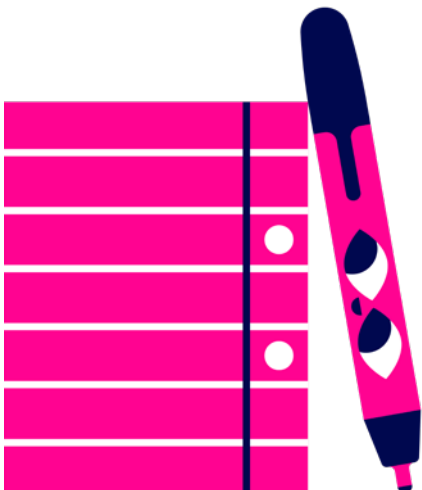
Hoe werkt het?

De leerlingen gaan aan de hand van politieke titels na hoe ze informatie kunnen controleren. Zijn sommige bronnen betrouwbaarder dan andere? Zijn er nieuwsbronnen die je beter vermijdt wanneer je onpartijdige informatie wilt? Welke bronnen zijn volgens de leerlingen betrouwbaar en welke niet? En hoe ga je nu precies na wat betrouwbaar is en wat niet?

Theorie

Wist je dat...

- + ... de **HALT-methode** een goede manier is om de betrouwbaarheid van berichten te achterhalen? Elke letter in 'HALT' komt overeen met een stap die je kan nemen om informatie te checken:
 - **H**o, stop even wanneer het bericht sterke twijfels of emoties bij je oproept.
 - **A**nalyseer het bericht en de bron.
 - **L**okaliseer andere bronnen: zeggen zij iets gelijkaardigs over dat onderwerp?
 - **T**raceer de originele context.
- + ... België een score van 76,74 op de 'press freedom index score' behaalde? Dat betekent dat Belgische journalisten weinig politieke, economische, juridische en sociale druk ervaren wanneer ze nieuws selecteren, produceren en verspreiden. We hebben dus best een betrouwbaar nieuws-ecosysteem in België.

Meer weten over (nep)nieuws in tijden van verkiezingen? Bekijk het dossier op mediawijs.be/verkiezingen.

Stappenplan

1. Geef je leerlingen het werkblad met enkele **titels** over politieke of maatschappelijke thema's en een (verzonnen) bron van waar ze komen. Vraag je leerlingen **wat volgens hen klopt** en waarom ze dat denken.

Mogelijke titels:

- + “Conner Rousseau sluit zich aan bij de N-VA.” **Bron:** *nonkel Harry*
- + “Groen pleit voor een taks op privéjets.” **Bron:** *Het Nieuwsblad*
- + “Voorzitter CD&V betrapt op sms'en achter het stuur.” **Bron:** *Facebook bericht*
- + “Wat een dierenvriend! Voorzitter Vlaamse Jeugdraad helpt mee dieren verzorgen op boerderij.” **Bron:** *TikTok video van lovies8043*

2. Leg je leerlingen uit dat er verschillende soorten bronnen van informatie zijn, en dat **niet elke bron even betrouwbaar is**. Laat hen op het werkblad in het groen aanduiden welke bron ze betrouwbaar vinden en in het rood welke bronnen ze onbetrouwbaar vinden. Bij twijfel hoeven ze de bron geen kleur te geven.

3. Ga met je leerlingen in **gesprek over hun keuzes**.

Mogelijke vragen:

- + Waarom is deze bron volgens jou betrouwbaar?
- + Waarom twijfel je aan deze bron?
- + Hoe komt het dat niet iedereen dezelfde bronnen betrouwbaar vindt?
- + Wanneer is een bron volgens jou wel of niet betrouwbaar?
- + Is een artikel dat wordt gedeeld op sociale media betrouwbaar of niet?
- + Hangt de betrouwbaarheid van een bron af van de context?

4. Neem nu de titels er opnieuw bij. Vraag of je leerlingen **van gedachten veranderd zijn over wat volgens hen klopt** en wat niet. Waarom zijn ze wel of niet van gedachten veranderd?

5. Vraag je leerlingen vervolgens om online **op te zoeken of de titels kloppen**.

Klopte hun vermoeden van welke bronnen juist of fout waren? Hoe komt dat volgens hen?

6. Rond af met een **nabespreking**. Hebben je leerlingen nog vragen over het thema? Onderstaande informatie kan je helpen bij de nabespreking.

*Er zijn veel **informatiebronnen**. Het is normaal om bepaalde bronnen meer of minder te vertrouwen dan andere. Maar het is ook belangrijk om te beseffen dat een bron niet altijd betrouwbaar is voor elk thema. Je nonkel Harry is misschien door zijn job een expert in belastingen, maar weet niets over het klimaat. Of aan je papa vraag je misschien alles over tennis of koken, maar geen advies voor een nieuwe smartphone.*

*Het is altijd goed om informatie te checken en **meer dan één informatiebron** te gebruiken: vind je dezelfde informatie terug in meerdere bronnen? Dan is de kans groot dat de informatie klopt.*

Methodiek 2: Politieke informatie op sociale media

Doel

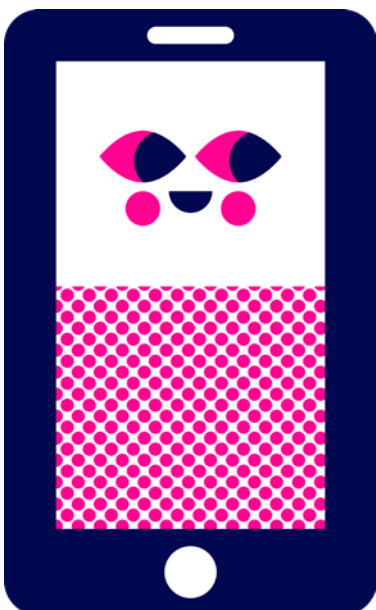
- + Leerlingen kunnen voor- en nadelen bedenken van sociale media en politieke informatie op sociale media.
- + Leerlingen weten dat algoritmes op sociale media bepalen wat ze te zien krijgen.

Benodigheden

- + Computer
- + Beamer
- + Werkblad (pag. 16-17)
- + Een toestel met internettoegang voor elke leerling (idealiter hun eigen smartphone)

Tijd

1 lesuur

Hoe werkt het?

Leerlingen denken na over de voor- en nadelen van sociale media en de politieke informatie die ze daar zien. Ze ervaren ook in de praktijk hoe algoritmes op sociale media werken.

Theorie

Wist je dat...

- + ... sociale media werken met **algoritmes**? Algoritmes zijn de formules die bepalen wat jij te zien krijgt op sociale media. Op basis van wat jij interessant vindt en wie je bent, zorgt het algoritme ervoor dat je inhoud op jouw maat te zien krijgt.
- + ... heel wat politici sociale media gebruiken om veel mensen te bereiken? Ze tonen er hun menselijke kant, maar verspreiden ook hun denkbeelden en politieke programma. Hiervoor gebruiken ze ook vaak **gepersonaliseerde advertenties**.

Meer weten over politieke informatie op sociale media?
Bekijk het dossier op mediawijs.be/verkiezingen.

Stappenplan

A. Opener: de voor- en nadelen van sociale media

1. Bespreek klassikaal **welke sociale media** je leerlingen het meest en minst gebruiken. Laat hen deze rangschikken van meest naar minst gebruikt op het werkblad.
2. Laat je leerlingen de **tabel aanvullen met de voor- en nadelen van sociale media**. Moedig je leerlingen ook aan om na te denken over voor- en nadelen die te maken hebben met informatie over politiek of maatschappelijke thema's.

Mogelijke antwoorden:

Voordelen

- + ontspannen
- + interactie met vrienden
- + (creatieve) inhoud plaatsen
- + op de hoogte blijven van wat vrienden doen of wat er in de wereld gebeurt
- + mensen leren kennen met gelijkaardige interesses
- + inspiratie opdoen
- + dingen leren
- + informatie op maat
- + in contact komen met nieuwsberichten over politiek
- + pagina's liken om stem te laten horen
- + stem laten horen door zelf te posten of reageren
- + favoriete politici/partijen/activisten volgen
- + (politieke) advertenties gebaseerd op je interesses
- + ...

Nadelen

- + te veel tijd doorbrengen op sociale media
- + invloed op zelfbeeld
- + contact met mensen of dingen waar je geen contact mee wilt
- + valse informatie
- + haatspraak en polariserende berichten
- + informatie op maat
- + (politieke) advertenties gebaseerd op je interesses
- + enkel mensen en politici tegenkomen met dezelfde mening
- + politici die je proberen te beïnvloeden
- + eenzijdige informatie
- + ...

B. In de praktijk: hoe werken algoritmes op sociale media?

1. De leerlingen nemen een **toestel bij de hand**. Ze volgen de instructies op het werkblad.
2. **Per twee** openen de leerlingen op hun toestellen **eenzelfde sociale media app** (TikTok, Instagram, YouTube, Facebook ...). Wat zien ze? **Hoe verschillen de startpagina's** van de leerlingen onderling? Ze noteren drie opvallende verschillen op het werkblad en denken na over een verklaring.

*De kans is groot dat de leerlingen niet dezelfde startpagina's hebben. Dat komt omdat ze andere interesses hebben. Iemand die veel dansfilmpjes of make-up video's kijkt, zal eerder die inhoud aanbevolen krijgen, terwijl iemand die eerder kookvideo's of gamestreams kijkt, eerder dat soort zaken zal zien op de **persoonlijke startpagina**. De **aanbevelingen** zijn gebaseerd op eerder kijk- en zoekgedrag.*

3. De leerlingen gaan nu op een sociale media app naar keuze kijken naar de **advertenties die ze tegenkomen**. Ze noteren opvallende verschillen op het werkblad en denken na over een verklaring.

- + Welke producten of diensten worden het vaakst geadverteerd?
- + Krijgen ze ook politieke advertenties te zien?
- + Verschillen de advertenties bij de leerlingen onderling?

*Hierbij gaat het over producten of onderwerpen waarin de leerling geïnteresseerd is. De kans is groot dat de leerlingen niet dezelfde advertenties zien passeren op hun startpagina's. Dat komt omdat ze andere interesses hebben. Sociale media hebben immers **advertentieprofielen** gemaakt, gebaseerd op de persoonlijkheid en interesses van iemand. Dat achterhalen ze door het surfgedrag van die persoon. Dat kan gaan over iemands zoekopdrachten, inhoud die de persoon bekijkt of dingen die de persoon koopt. En natuurlijk ook wat die persoon over zichzelf online zet (bijvoorbeeld: hobby of woonplaats). Bedrijven, maar ook politieke partijen, kunnen dan kiezen op welke advertentieprofielen ze hun advertenties op sociale media willen richten.*

Tip: Waarom krijg je bepaalde advertenties te zien? Hieronder vind je hoe je dat kan nakijken op verschillende sociale media platformen:

- + **Facebook:** Klik rechtsboven in de advertentie op de drie bolletjes. Klik daarna op 'Waarom krijg ik deze advertentie te zien?'.
+ **Instagram:** Klik rechtsboven in de advertentie op de drie bolletjes. Klik daarna op 'Waarom zie je deze advertentie?'.
- + **YouTube:** Als je op je startpagina een advertentie tegenkomt, klik dan op de drie bolletjes rechtsonder in de advertentie. Klik dan op 'mijn advertentiecentrum' en scroll naar beneden. Als je voor of tijdens een video een advertentie tegenkomt, klik dan linksonder op het i-icoontje om het advertentiecentrum te openen.
- + **TikTok:** Houd het scherm even ingedrukt wanneer je de advertentie ziet en klik vervolgens op 'over deze advertentie'.

4. De leerlingen **openen YouTube**. Ze typen in de zoekbalk '**linkse rat rechtse zak**' en selecteren de video van VRT NWS. We kiezen deze video omdat hij over een politiek onderwerp gaat. Daarna klikken ze op de **eerst aanbevolen video**. Dit **herhalen ze vijf keer**. Bij welke video zijn ze terechtgekomen? Ze vergelijken hun antwoord met dat van de medeklasgenoten. Hoeveel verschil is er in de klas?

*Deze oefening toont aan dat je wel **eenzelfde startpunt** kan hebben, maar dat je persoonlijk algoritme ervoor kan zorgen dat je snel op **andere zaken** dan iemand anders terecht kan komen, op basis van je persoonlijke gegevens en eerder kijk- en zoekgedrag.*

5. Rond de les af met een **nagesprek** over dit thema. Zo weet je wat er leeft bij hen, en kan je tegelijk nog wat theorie en tips meegeven.

Mogelijke vragen:

- + Is het erg dat iedereen andere informatie te zien krijgt op sociale media?
- + Is het een voordeel of net een nadeel dat je informatie op maat krijgt?
- + Wanneer wordt informatie op maat een probleem?
- + Vind je het leuk of niet leuk dat je gesponsorde advertenties krijgt?
- + Welke politieke advertenties zag je al voorbijkomen op sociale media?
- + Vind je het oké dat politici betalen voor advertenties?
- + Welke partijen of politici worden het vaakst geadverteerd bij jou? Hoe denk je dat dit komt?
- + Wat vind je ervan dat politici op sociale media zitten?
- + Hoe ga je om met de politieke boodschappen die je tegenkomt op sociale media?
- + Hoe zorg je ervoor dat je niet in een filterbubbel terecht komt?
- + Welke informatie gebruik jij om te bepalen voor wie je zal stemmen?

Extra: Zijn je leerlingen benieuwd welke politieke partijen het meeste adverteren, hoeveel geld ze uitgeven en op wie ze hun advertenties richten? Neem dan samen met hen eens een kijkje in de advertentiebibliotheek van Facebook. www.facebook.com/ads/library/?active_status=all&ad_type=political_and_issue_ads&country=BE&media_type=all

Methodiek 3: Elke stem telt

Doel

- + De leerlingen leren naar elkaar luisteren en op een constructieve manier met elkaar in gesprek gaan.

Benodigheden

- + Een ruim lokaal waarin leerlingen kunnen bewegen

Tijd

1 lesuur

Deze methodiek is gebaseerd op de Deep Democracy methode, maar is aangepast naar een methodiek om een open gesprek aan te gaan over een maatschappelijk thema. Verdiep je je graag verder in inclusieve en heldere communicatie? Neem dan zeker eens een kijkje op deep-democracy.be.

Hoe werkt het?

In deze methodiek gaan je leerlingen in gesprek over maatschappelijke thema's. Ze uiten hun gevoelens, leren luisteren naar elkaar en nemen fysiek een standpunt in. Jij neemt de rol van begeleider in.

Tip: Pols vooraf bij de leerlingen naar een thema of stelling die leeft in de groep. Dat kan bijvoorbeeld een nieuwsitem, meme of uitspraak zijn. Enkele voorbeelden van thema's en stellingen zijn:

+ **Migratie:**

- Nieuwkomers moeten de Nederlandse taal leren.
- Vluchtelingen moeten terug naar hun land als de oorlog voorbij is.

+ **Klimaat:**

- Schoolrestaurants mogen enkel vegetarische gerechten opdienen.
- Het openbaar vervoer moet gratis worden.

+ **Veiligheid:**

- Op alle openbare plekken moeten bewakingscamera's hangen.
- Een fietshelm moet verplicht worden.

+ **Onderwijs:**

- De herfstvakantie moet worden verlengd ten koste van de zomervakantie.

+ **Zorg:**

- Elke school moet gratis menstruatieproducten aanbieden.

+ **Gezondheid:**

- Reclame voor snoep moet verboden worden.
- Zonne crème moet gratis beschikbaar zijn op openbare plaatsen.

Stappenplan

1. Plaats alle leerlingen in een cirkel.
2. Gooi een **thema of stelling** in de groep.
3. Vraag aan de leerlingen welk **gevoel dit thema** bij hen **oproept**.
 - + Plaats je steeds fysiek naast de leerling die wil spreken en luister aandachtig.
 - + Verplicht niemand om te spreken. Als er geen reactie komt, kun je eerst jouw gevoelens verwoorden.
 - + Vraag dat je leerlingen steeds in de ik-persoon spreken.
4. Tijd om te bewegen. Laat de leerlingen die **zich herkennen in wat een andere leerling zei**, achter de spreker gaan staan. Wie het niet eens is, mag tegenover de spreker gaan staan. Twijfelaars plaatsen zich ergens tussenin.
 - + Op die manier zullen er verschillende groepen in de ruimte ontstaan en zal de groep voortdurend in beweging zijn wanneer leerlingen hun gevoelens uiten.
5. Merk je dat één van je leerlingen zich duidelijk niet herkent in de uitspraak, wat twijfelachtig is, of duidelijk iets wil zeggen, **vraag dan of de leerling iets wil toevoegen**. Indien ja, plaats je dan naast deze leerling en herhaal het proces.
6. Heeft iedereen die wilde iets kunnen zeggen? Dan kan je vragen of iemand nog iets kwijt wil over dit thema of je kan het gesprek rustig **afronden**.

Methodiek 4: Maak je eigen partij

Doel:

- + Leerlingen leren hun eigen partij samen te stellen, prioriteiten uit te kiezen en deze te verdedigen. Ze leren hoe een democratie werkt en ervaren ook de beperkingen en uitdagingen ervan.

Benodigheden

- + Drie of vier (volgens de grootte van de groep) partijtafels in de hoeken van het lokaal, een grote tafel of ruimte in het midden van het lokaal
- + Werkbladen (pag. 18-20)

Tijd

3 lesuren (150 min)

Hoe werkt het?

De leerlingen vormen in kleine groepjes een politieke partij en stellen een programma op. Door te discussiëren en te argumenteren met de andere partijen, kunnen er aanvullende voorstellen aan het programma toegevoegd worden. Leerlingen ervaren de beperkingen en uitdagingen van de representatieve democratie, terwijl ze meer te weten komen over hoe onze instellingen werken.

Deze methodiek is de ideale afsluiter van een lessenreeks over verkiezingen. Je kan alle opgedane kennis samenbrengen in deze 'slotoefening' waarin leerlingen zelf ervaren hoe een politieke partij en besluitvorming in elkaar zit.

Wist je dat?!

Deze methodiek is gebaseerd op de workshop 'Democracy' van BELvue. Begeleid je deze methodiek liever niet zelf? Dan kan je een workshop aanvragen bij het BELvue museum.

Meer weten? www.belvue.be/nl/activities/democracy

Stappenplan

1. Groepsindeling (5 min.)

- + Deel de klas op in **drie of vier groepen**. Een groep bestaat uit minstens vier en maximum zeven leerlingen.

2. Prioriteiten bepalen (25 min.)

- + Geef elke groep een werkblad.
- + Laat je leerlingen op het werkblad de tien **thema's aanduiden** die zij als groep belangrijk vinden en waar er volgens hen veranderingen moeten komen. Het belangrijkste thema geven ze nummer 1, het tweede belangrijkste nummer 2, enz. tot nummer 10.
- + Leg uit dat de mening van politici niet altijd 100% overeenkomt met de standpunten van de partij, en dat ze samen tot een **compromis** moeten komen binnen een partij.

3. Partijen vormen (30 min.)

- + Elke groep maakt op basis van de gekozen prioriteiten een kort **partijprogramma** met minimum twee voorstellen, zoekt een **slogan** en geeft aan de partij een originele **naam**. Maak de punten in het partijprogramma zo concreet mogelijk.

***Bijvoorbeeld:** Prioriteit milieu staat voor de groep op één. “De stad netter maken” is een milieumaatregel, maar blijft wat vaag. “Streng optreden tegen sluikstorten en voldoende afvalbakken voorzien” maakt het veel concreter.*

4. Voorstelling van de partijen (30 min.)

- + Partijen stellen zich aan elkaar voor en lichten hun naam, slogan en de **twee belangrijkste punten** van hun programma toe.
- + Andere partijen kunnen **vragen stellen en feedback geven** op het programma van de anderen.

5. Commissievergadering (30 min.)

- + De leerlingen gaan terug in groep zitten en koppelen terug: op welke manier willen ze hun **eigen programmapunten aanpassen**, bij wie willen ze **steun gaan zoeken**, welke programmapunten van andere partijen vonden ze interessant ...
- + Elke partij **stuurt één of twee leerlingen** uit naar de andere partijen om steun te zoeken voor de eigen programmavoorstellen. Vragen die ze kunnen stellen:
 - Zou je partij voor dit programmavoorstel stemmen? Waarom wel of niet?
 - Wat moet er eventueel nog veranderen zodat jouw partij voor zou stemmen?
- + De leerlingen gaan **terug naar hun eigen partij** en koppelen terug. Ze krijgen nog even de tijd om hun eigen programmapunten aan te passen als ze dat willen.
- + Ze **kiezen twee programmapunten** die ze tijdens de stemming willen voorleggen.

6. Stemming (15 min.)

- + Leg uit hoe de **stemming** zal verlopen.
 - De partijen stellen elk om beurt één voorstel voor.
 - Na elk voorstel vraag je wie er vóór is. De leerlingen stemmen door hun hand op te steken.
 - De leerlingen mogen zoveel keer als ze willen vóór stemmen. Ze mogen ook voor hun eigen voorstel stemmen.
 - Vervolgens mogen de partijen om beurt hun tweede voorstel toelichten.
- + Noteer bij elke stemming hoeveel stemmen er waren.
- + Tijd voor de ontknoping! Vertel je leerlingen welk voorstel het meeste stemmen haalde.

7. Nabespreking (15 min.)

- + Maak nog even tijd voor een **nabespreking**.

Mogelijke vragen:

- Hoe **democratisch** verliep het besluitvormingsproces binnen de partij?
- Hoe staan de leerlingen nu tegenover het maken van **compromissen** tussen partijen?

Werkbladen ***voor leerlingen***

Naar het schijnt

Welke titels zijn betrouwbaar? En waarom?

Titel	Is de bron volgens jou betrouwbaar?	Waarom wel/niet?	Ben je van gedachten veranderd? Waarom?
“Conner Rousseau sluit zich aan bij de N-VA.” Bron: nonkel Harry			
“Groen pleit voor een taks op privéjets.” Bron: Het Nieuwsblad			
“Voorzitter CD&V betrappt op sms'en achter het stuur.” Bron: Facebook bericht			
“Wat een dierenvriend! Voorzitter Vlaamse Jeugdraad helpt mee dieren verzorgen op boerderij.” Bron: TikTok video van lovies8043			

Welke bronnen zijn betrouwbaar en welke niet?

Duid de bron in het groen aan als je deze betrouwbaar vindt.
 Duid de bron in het rood aan als je deze niet betrouwbaar vindt. Twijfel je? Dan hoeft je de bron geen kleur te geven.

Mogelijke bronnen:

- + Mijn droom vannacht
- + Nws.nws.nws op Instagram
- + Filmpje op YouTube
- + Zelf gezien op straat
- + Mijn buurman
- + Mijn ouders
- + Mijn vrienden
- + Bericht op TikTok
- + Influencer
- + Een wetenschappelijk onderzoek
- + Historisch boek
- + ...

Politieke informatie op sociale media

De voor- en nadelen van sociale media

Welke sociale media gebruik jij? Schrijf ze hieronder neer en rangschik ze van meest gebruikt naar minst gebruikt. Voorbeelden van sociale media zijn: Instagram, TikTok, Facebook, YouTube, Snapchat en Pinterest. Je mag zeker ook andere sociale media noteren.

.....

.....

Waarom gebruik jij sociale media? Wat zijn de voor- en nadelen van sociale media? Noteer ze in deze tabel.

Voordelen

Nadelen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe werken algoritmes op sociale media?

Doe even de test. Volg (één van) de instructies hieronder.

- A. Open een sociale media app en zorg dat je buur dezelfde app of site opent. Leg dan jullie toestellen naast elkaar en vergelijk wat je ziet. Hoe verschilt de startpagina die jij te zien krijgt van die van je buur? Noteer drie opvallende verschillen. Hoe zou je dit kunnen verklaren?

.....

.....

.....

- B. Denk na over advertenties die je vaak ziet voorbijkomen op sociale media. Welke producten of diensten worden het vaakst geadverteerd bij jou? Hoe zou je dit kunnen verklaren?

.....

.....

.....

- C. We doen opnieuw de test. Neem YouTube bij de hand. Typ in de zoekbalk 'linkse rat rechtse zak' en selecteer de video van VRT NWS. We kiezen deze video omdat hij over een politiek onderwerp gaat. Klik daarna op de eerst aanbevolen video. Herhaal dit vijf keer. Bij welke video ben je terechtgekomen? Vergelijk jouw antwoord met dat van je klasgenoten. Hoeveel verschil is er in de klas?

.....

.....

.....

.....

.....

Ben je benieuwd waarom je bepaalde advertenties te zien krijgt? Hieronder vind je hoe je dat kan nakijken op verschillende sociale media platformen:

- + **Facebook:** Klik rechtsboven in de advertentie op de drie bolletjes. Klik daarna op 'Waarom krijg ik deze advertentie te zien?'
- + **Instagram:** Klik rechtsboven in de advertentie op de drie bolletjes. Klik daarna op 'Waarom zie je deze advertentie?'
- + **YouTube:** Als je op je startpagina een advertentie tegenkomt, klik dan op de drie bolletjes rechtsonder in de advertentie. Klik dan op 'mijn advertentiecentrum' en scroll naar beneden. Als je voor of tijdens een video een advertentie tegenkomt, klik dan linksonder op het i-icoontje om het advertentiecentrum te openen.
- + **TikTok:** Houd het scherm even ingedrukt en klik vervolgens op 'over deze advertentie'.

Maak je eigen partij

Politieke prioriteiten

Duid de tien thema's aan die jullie als groep belangrijk vinden en waar er volgens jullie veranderingen moeten komen. Het belangrijkste thema geef je nummer 1, het tweede belangrijkste nummer 2, enz. tot nummer 10.

Politieke prioriteiten

Keuze van onze groep

Buitenlandse zaken

De relaties van ons land met andere landen, de internationale samenwerking.

Cultuur en media

Alles wat te maken heeft met optredens, theater, musea, tentoonstellingen, muziek (modern of klassiek), maar ook met de media: de geschreven pers, de radio, de televisie.

Defensie

Alles wat te maken heeft met het leger.

Economie

Alles wat te maken heeft met het verbeteren van de economie.

Gelijke kansen

De strijd tegen discriminatie (bijvoorbeeld tussen mannen en vrouwen, bijvoorbeeld tegenover mensen met een beperking), racisme.

Gerecht

Werking van het gerecht, straffen die rechters kunnen invoeren.

Jeugd

Werking van jeugdhuizen, hulp aan jongeren met moeilijkheden.

Milieu

De pollutie, de bescherming van dieren, bescherming van groene zones.

Onderwijs

Van de kleuterklas tot de hogescholen en universiteiten.

Sport

Vooraf sportinfrastructuur (zalen en terreinen) en aansporen van sportbeoefening.

Veiligheid

De strijd tegen misdaad, veiligheid in het verkeer en openbaar vervoer.

Vervoer en mobiliteit

Autoluwe straten, fietsstraten, meer openbaar vervoer. Aanpassingen of vernieuwingen aan wegen, tunnels en bruggen.

Volksgezondheid

Controle van voedsel, maar ook ziekenhuizen, rusthuizen, dokters.

Welzijn

Hulp aan gehandicapten, ouderen, alleenstaande moeders, ziekteverzekering.

Werk

Meer werkgelegenheid, strijd tegen werkloosheid.

Wetenschappelijk onderzoek

Vooruitgang van de wetenschap op alle gebieden.

Partijprogramma

Jullie weten nu wat jullie prioriteiten zijn. Tijd om een partijprogramma te schrijven!
Giet jullie belangrijkste prioriteiten in concrete acties. Wat willen jullie doen voor de mensen?

Tip: Jullie zinnen kunnen beginnen met “Onze partij zorgt voor...”, “Wij streven naar...”, “We willen meer...”

Tip: Probeer zo concreet mogelijk te zijn. Stel dat milieu voor de groep een prioriteit is. “De stad netter maken” is een milieumaatregel, maar blijft wat vaag. “Wij treden streng op tegen sluikestorten en voorzien voldoende afvalbakken.” maakt het veel concreter.

1.

2.

3.

4.

5.

Bedenk de naam van de partij

+ De naam van de partij heeft alles te maken met de ideeën die jullie verdedigen.

Onze partij heet:

Verzin een goede slogan voor jullie partij

+ Een slogan zegt in weinig woorden wat jullie partij wil doen.

Onze slogan is:

Dit educatief pakket werd ontwikkeld door Mediawijs, met middelen van de Vlaamse Overheid, in kader van Nieuws in de Klas. Het richt zich op leerlingen van de tweede en derde graad secundair onderwijs.

Wil je graag een heel jaar aan de slag met nieuws, feiten en opinies?

Nieuws in de Klas biedt materiaal op maat aan voor elke graad:

- + Eerste graad secundair onderwijs: nieuwmakers.be
- + Tweede graad secundair onderwijs: feitencheckers.be
- + Derde graad secundair onderwijs: opiniemakers.be

Wil je graag feedback delen over het materiaal?

Stuur dan een mail naar nieuwsindeklas@mediawijs.be

Meer weten?

mediawijs.be/nieuwsindeklas

mediawijs.be/verkiezingen

mediawijs.be/toolsverkiezingen

www.nieuwsindeklas.be